

ASPECTES INICIALS A CONSIDERAR:

- Emissor → Receptor (audiència / públic); cal recordar que:

**“ Tell me and I'll forget,
Show me and I may remember,
Involve me and I'll understand ”**

**“ Explica-m'ho i me n'oblidaré,
Mostra-m'ho i, potser, me'n recordaré,
Implica-m'hi i ho entendré ”**

- Cal conèixer i pensar en l'audiència a la qual s'ha d'exposar.
- És imprescindible saber captar l'atenció de l'auditori; a ser possible, se l'hauria de motivar i implicar en tot moment.
- Ens hem d'adaptar al nivell del col·lectiu o públic al qual ens dirigim.
- S'ha d'utilitzar el lenguatge més apropiat (evitar excessius tecnicismes i paraules inapropiades o termes confosos).
- S'ha de transmetre amb ordre, claredat i precisió el missatge que es vol comunicar.
- Ser naturals ens aporta un ús adequat de la mimica i de l'entonació. Un to de veu serà i agradable captarà la simpatia i l'interès de l'auditori vers la persona i el què es diu. Per tant, cal tenir cura del ritme i del ton de la veu; de la gesticulació i de la postura del cos durant l'exposició i, com no, de la mirada del conferenciant vers l'auditori (s'ha de mirar a tota l'audiència amb naturalitat).
- Cal mostrar, en tot moment, seguretat i convicció en tot allò que dius o fas.
- Dominar el tema a exposar ens ajudarà a reduir el nerviosisme i la inseguretat que tothom té moments abans d'exposar.
- Assajar l'exposició amb antel·lació ens ajudarà a guanyar confiança i seguretat; a més, ens permetrà revisar tot allò que fem i diem i, a la vegada, a calcular-ne i ajustar-ne la durada de la mateixa.

- Cal seleccionar i pensar bé el missatge a transmetre (no es pot exposar tot el treball; se n'ha de triar els elements claus).
- Es recomana utilitzar frases curtes, clares i simples (més que complexes, rares i/o 'originals'). En el cas de cometre una errada, no passa res, s'ha de rectificar sobre la marxa de l'exposició amb la màxima senzillesa i naturalitat possible (fins i tot, el millor conferenciant del món també s'equivoca - és humà i natural -).
- Mai comentis que t'has deixat d'esmentar alguna cosa. Per tal d'evitar-ho, es recomana portar unes fitxes esquematitzades (amb les 'quatre' paraules claus i ordenades adequadament que et permetran recordar, exposar i desenvolupar tot el que has preparat prèviament - serveixen de guia de referència -). Es recomana que la lletra de les anotacions que escriquis en les fitxes sigui més gran a l'habitual (arial..., mida 14 o 16 lletra → en facilita la lectura des de distàncies majors).
- No hem de llegir mai al peu de la lletra el text anotat en les fitxes ni el de les projeccions.
- Si et quedes en blanc, resumeix les últimes coses importants que hagis acabat de dir; aleshores, probablement tornaràs a agafar el fil de l'exposició.
- Fes ús dels elements de suport (sense abusar-ne), tal com diapositives, transparències, fotocòpies (díptics, tríptics, etc.), documents sonors o audiovisuals que n'il·lustrin el contingut i en facilitin la comprensió; tot destacant-ne, els punts més importants i significatius.
- Es recomana assegurar-se que els aparells necessaris per a les projeccions o reproduccions funcionen correctament i que estaran disponibles el dia de l'exposició. No és sobrer de familiaritzar-se i provar-los els dies previs a l'exposició.

ESTRUCTURA DE L'EXPOSICIÓ:

Què s'ha de fer? Què s'ha de dir? Quin ordre haig de seguir?

INTRODUCCIÓ:

- S'ha d'agrain l'assistència de l'audiència o públic.
- Cal fer una breu presentació personal.
- S'ha d'expressar la motivació i l'interès pel tema triat → cal justificar-ho.
- S'ha d'exposar clarament el neguit i/o la preocupació principal del treball escollit (interès a l'hora de triar aquest treball i no un altre). A més, s'han d'enunciar el/s objectiu/s del treball i la/les hipòtesi/s plantejada/es.
- Cal presentar la metodologia seguida (el camí o el mètode que se segueix per tal d'arribar a...) en la realització del treball.
- S'han d'enunciar les problemàtiques i/o les dificultats que hagin pogut sorgir durant la realització del mateix.
- S'ha de presentar clarament l'estructura i el desenvolupament que se seguirà durant l'exposició, és a dir, les grans línies d'actuació de la mateixa.

COS O NUS DE L'EXPOSICIÓ:

- No s'ha d'explicar tot el treball, és impossible (no hi haurà temps material per a fer-ho).
- Cal evitar els aspectes puntuals, redundants o secundaris (sense interès ni importància per tal de realitzar l'exposició). Tanmateix, s'han de sintetitzar ordenament les diferents fases o etapes del treball.
- Cal destacar-ne els aspectes i apartats bàsics / fonamentals del treball.

DESENLLAÇ O CONCLUSIONS:

- Cal resumir-ne les conclusions assolides en funció dels resultats i/o experiments portats a terme (es recomana veure el full de pautes de correcció del professorat – basades en el llibre de classe).
- S'ha d'esmentar l'acceptació i/o rebuig de la/es hipòtesi/s de partida (justificant ho clarament). Si és el cas, cal valorar-ne les possibles pegues, defectes i/o insuficiències sorgides o mal plantejades en el treball (causes alienes o per culpa nostra - autor/s del treball -).
- Si es creu convenient es poden plantejar preguntes obertes al públic assistent (genera un cert grau de reflexió i d'implicació del públic assistent en la qüestió plantejada).
- No ens hem d'oblidar d'esmentar possibles treballs d'investigació futurs (línies d'investigació futures a partir del treball que hem fet - altres treballs que es podrien fer a partir del nostre -).
- Es recomana agrair l'atenció prestada durant l'exposició i esmentar que esperem que els hagi interessat.
- Finalment, plantejar a l'audiència que es resta a la disposició d'especificar i/o ampliar qualsevol tema, interès o dubte que hagi pogut sorgir durant l'exposició (torn de preguntes).

ELEMENTS DE SUPORT

- Usar en les presentacions en Power Point (PPT) un tipus de lletra estàndard i d'una grandària adequada per tal que sigui visible des del fons de la sala.
- Evitar utilitzar tipus de lletra diferents a les habituals o estàndards (sobretot si ho has d'exposar en algun ordinador diferent al teu ja que pot donar-se el cas que la font que hagis utilitzat no estigui instal·lada).

- La presència de text en cada diapositiva ha de ser la mínima; és a dir, no s'han de realitzar diapositives carregades de text. En tot cas, anota'n el comentari mínim en cada una d'elles i utilitza'n més d'una per tal de transmetre el missatge desitjat.
- A l'hora de fer l'exposició mai s'ha de llegir la informació que es projecta en aquell moment. Es recomana que sempre s'ampliï la informació que cal transmetre (la important, la necessària o imprescindible i no la redundant, innecessària o supèrflua).
- No has de mirar a la pantalla on es projecten les diapositives ni donar l'esquena a cap persona de l'audiència. Has d'actuar de forma natural, mirant a tota l'audiència. Per tal de centrar-te en l'exposició i oblidar-te de la projecció de la informació, es recomana que algun company o companya assisteixi als teus últims assajos per tal que ell/a s'encarregui de la projecció del powerpoint el dia de l'exposició oral de treball (control de l'ordinador, canvi de la diapositiva, etc.). A més, prèviament, et podrà assessorar i suggerir qualsevol aspecte relacionat amb l'assaig i el contingut de l'exposició. Per tant, és ell qui hauria de dominar i associar/relacionar el teu missatge o discurs i, aleshores, durant l'exposició mostrar la diapositiva adequada a mesura que avança l'exposició.
- Per altra banda, un element que mostra que s'ha preparat i estructurat adequadament l'exposició és a partir del guió / esquema que es porta a les mans el dia de l'exposició oral del treball de recerca. El pots portar a les mans o deixar-lo sobre d'una taula propera al lloc des del qual s'efectua l'exposició. El guió s'acostuma a escriure sobre les típiques fitxes de cartró (tipus quartilla i que són més rígides que un simple paper); cal que estiguin numerades (per si et caiguessin a terra en el moment que exposes) i, en elles, tan sols s'ha d'anotar i de manera ordenada la idea bàsica que et serveix de referència per tal d'ampliar-ho en el moment de l'exposició. Només s'ha d'escriure en una cara i anotar-hi les idees essencials que posteriorment ampliaràs i

transmetràs a l'audiència. La mida o grandària de la lletra sempre ha de ser més gran a l'habitual (arial 14 o 16) per tal de poder identificar el text a transmetre a continuació amb un 'cop' d'ull ràpid i dissimulat.

- S'ha combinat adequadament el color del fons i de la lletra.
- No es recomana abusar d'un elevat nombre de diapositives (quantes menys, millor!!). Per a uns 20' d'exposició se sol recomanar entre 12 i 15 diapositives, aproximadament. [cal comentar que aquest punt és relatiu ja que depèn de l'estona que s'exposa cada diapositiva i de l'estructuració en quant al contingut que incorpora cada una. Simplement, cal preparar el nombre adequat de diapositives que calgui per tal de poder transmetre de la millor manera possible tot allò que es vol transmetre. Si que s'han de poder veure perfectament de des qualsevol punt de la sala i que es mostrin el temps suficient per tal de poder rebre el missatge que s'hi mostra (que no es mostrin de manera ràpida i sense tenir temps per a poder llegir o veure'n el contingut ni que s'estigui molta estona mostrant-les. Ha de manar la lògica i la racionalitat pensant amb el contingut, la manera i el missatge que s'ha de transmetre].
- Es recomana numerar i identificar l'apartat que tracta cada diapositiva ja que ajuda a seguir l'ordre i a no perdre el fil de l'exposició a l'audiència; a més, si s'escau, en el torn de preguntes permet fer les referències oportunes davant de qualsevol dubte i/o aclariment que pogués sorgir a partir d'alguna diapositiva projectada.
- Evita sempre aplicar modernes o originals transicions en i entre diapositives ja que tan sols distreuen al públic (es recomana utilitzar el difuminat a l'aparèixer i/o desaparèixer la diapositiva).

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- CASACUBERTA, Xavier; COROMINA, Eusebi; QUINTANA Dolors. *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos.* Vic (Barcelona). Eumo Editorial, 2000.
ISBN: 84-7602-596-3
- GARCÍA ROLDÁN, José Luís. *Cómo elaborar un proyecto de investigación*. Alicante: Universidad, Secretariado de Publicaciones, 1995. ISBN: 84-7908-190-2
- ECO, Umberto. *Como se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura*. Madrid. Editorial Gedisa, S.A., 2004. (6a edició). ISBN: 96-885-2116-7
- ROS, Jay. *Presentaciones convincentes*. Madrid. Pearson Educación, S.A. (Prentice HALL), 2001. ISBN: 84-205-3137-5
Fou també distribuït per la revista: *Actualidad Económica*, col·lecció: *soluciones*.
- DEUSTO (biblioteca de desarrollo personal). *Cómo hablar en público*. Bilbao. Ediciones Deusto, S.A., 1992. ISBN: 84-234-0622-9
- DEUSTO (biblioteca de desarrollo personal). *Técnicas de lectura rápida*. Bilbao. Ediciones Deusto, S.A., 1992. ISBN: 84-234-0742-X

© Josep Margarit i Duran
josep.margarit@escolapia.cat

[versió 2.0]

gener de 2007 (última revisió: gener de 2009)

- 7 -